

Łódź, 8 października 2019 r.

REGIONALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA W ŁODZI

WOOŚ.4220.532.2019.JKo

Sz. P. Jarosław Papuga
Wójt Gminy Nieborów

Na podstawie art. 64 ust. 1 pkt 1, a także ust. 3 i 4 oraz art. 66 i 68 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 ze zm.), zwanej dalej *ustawą ooś*, w związku z § 3 ust. 1 pkt 52 lit. a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 71), w nawiązaniu do wystąpienia Pana Jarosława Papugi Wójta Gminy Nieborów z 20 września 2019 r., znak: ROS.6220.13.2019.JS o wydanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i określenie ewentualnego zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko, po przeanalizowaniu ww. wniosku wraz z załącznikami, w tym kartą informacyjną przedsięwzięcia,

wyrażam opinię, że:

- I. Dla przedsięwzięcia polegającego na budowie farmy fotowoltaicznej o mocy do 1 MW wraz z infrastrukturą techniczną na działkach nr ewid. 27, 28, 29 w miejscowości Piaski gm. Nieborów, istnieje potrzeba przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.**
- II. Zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko winien być zgodny z art. 66 ustawy ooś, ze szczególnym uwzględnieniem następujących elementów:**
  1. Oddziaływania na środowisko przyrodnicze, w tym:
    - a) charakterystykę środowiska przyrodniczego w oparciu o przeprowadzoną inwentaryzację przyrodniczą; przedstawienie wyników inwentaryzacji przyrodniczej (roślin, zwierząt, grzybów i siedlisk przyrodniczych) przeprowadzoną na działce objętej wnioskiem i terenach przyległych, z sezonu wegetacyjnego roślin i okresu lęgowego większości zwierząt;
    - b) analizę wpływu przedsięwzięcia na przedmioty i cele ochrony Obszaru Chronionego Krajobrazu Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej, w tym szczegółowo odnieść się do celów ochrony tego Obszaru i zakazów obowiązujących w jego granicach, na podstawie Rozporządzenie Nr 6/2009 Wojewody Łódzkiego z dnia 24 marca 2009 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej; należy wykazać m.in. brak sprzeczności ze wszystkimi zakazami obowiązującymi na terenie ww. obszaru chronionego krajobrazu (brak sprzeczności należy uzasadnić) oraz przeanalizować wpływ na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu tego obszaru na podstawie art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r., poz. 1614 ze zm.);
    - c) określenie wpływu planowanej inwestycji na etapie budowy i na etapie funkcjonowania na faunę i florę oraz siedliska przyrodnicze znajdujące się na terenie planowanej inwestycji oraz w jej bezpośrednim sąsiedztwie oraz na gatunki, siedliska przyrodnicze i obszary chronione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r., poz. 1614 ze zm.);

- d) zaproponowanie działań minimalizujących i kompensujących przewidywane oddziaływania – na etapie realizacji i funkcjonowania przedsięwzięcia.
2. W zakresie oddziaływania skumulowanego:
- a) przeanalizować czy na etapie eksploatacji inwestycji nie dojdzie do powiązań z innymi przedsięwzięciami, w szczególności kumulowania się oddziaływań z uwagi na zajętość powierzchni, efektu bariery, emisji hałasu oraz oddziaływań elektromagnetycznych przedsięwzięć realizowanych, zrealizowanych (dla których wydano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach) lub planowanych, znajdujących w obszarze oddziaływania przedsięwzięcia lub których oddziaływania mieszczą się w obszarze oddziaływania planowanego przedsięwzięcia w zakresie, w jakim ich oddziaływania mogą prowadzić do skumulowania oddziaływań z planowanym przedsięwzięciem.
3. W zakresie analizy wariantowej:
- a) szczegółowe opisanie i uzasadnienie wariantów lokalizacyjnych przedsięwzięcia, w tym wariantu najkorzystniejszego dla środowiska. W tym należy wskazać wybrany do realizacji wariant przedsięwzięcia z dokładną lokalizacją miejsca jego realizacji. Uzasadnienie proponowanego przez wnioskodawcę wariantu winno wskazywać jego oddziaływanie na środowisko, w tym na krajobraz, a także oddziaływanie planowanej inwestycji na ludzi. W szczególności należy uwzględnić tzw. „efekt olśnienia”, tzw. efekt „lustra wody” oraz efekt bariery. Należy podać minimalne odległości od istniejącej i planowanej zabudowy mieszkaniowej. Uwzględnić w analizie obszar, który jest konieczny do utrzymania w stanie wolnym od elementów zacieńających przedmiotowe przedsięwzięcie;
4. Mając na uwadze, iż przyłączy do krajowej sieci energetycznej stanowi integralną część farmy fotowoltaicznej, uwzględniając zapisy art. 66 *ustawy ooś* należy przedstawić jakie kryteria mające wpływ na ochronę środowiska zastosowane będą przy doborze przebiegu linii przyłączeniowej oraz jakie środki minimalizujące i kompensujące będą zastosowane.

UZASADNIENIE

Wójt Gminy Nieborów, pismem z 20 września 2019 r., znak: ROS.6220.13.2019.JS, wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi (zwanego dalej RDOŚ w Łodzi) z prośbą o opinię, co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i określenie ewentualnego zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na budowie farmy fotowoltaicznej o mocy do 1 MW wraz z infrastrukturą techniczną na działkach nr ewid. 27, 28, 29 w miejscowości Piaski gm. Nieborów, załączając m.in.: kopię wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, kartę informacyjną przedsięwzięcia oraz informację o miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dla działek, na których planowana jest przedmiotowa inwestycja. Powyższe wystąpienie wypełniło, zatem wymagania formalne stawiane w art. 64 ust. 2 *ustawy ooś*.

Organem właściwym do wydania opinii w przedmiocie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, zgodnie z art. 64 ust. 1 pkt 1 *ustawy ooś* jest RDOŚ w Łodzi.

Planowane przedsięwzięcie należy do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, o których mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 71) jako przedsięwzięcie zgodne z § 3 ust. 1 pkt 52 lit. a, dla których uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane, a przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko jest fakultatywne.

Po analizie wszystkich dostarczonych wraz z wnioskiem materiałów, uwzględniając łącznie

kryteria przedstawione w art. 63 ust. 1 *ustawy o oś*, biorąc pod uwagę informacje zawarte w przedłożonej dokumentacji, RDOŚ w Łodzi uznał, że konieczne jest przeprowadzenie oceny oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko, argumentując to w odniesieniu do poszczególnych uwarunkowań w przedstawiony poniżej sposób.

Planowane przedsięwzięcie polegało będzie na budowie farmy fotowoltaicznej o mocy do 1 MW wraz z infrastrukturą techniczną na działkach nr ewid. 27, 28, 29 w miejscowości Piaski gm. Nieborów.

Zgodnie z przesłanym wypisem i wrysem z miejscowego planu zagospodarowani przestrzennego wynika, że działki nr. 27, 28, 29 (obręb ewidencyjny nr 18 Piaski) położone są częściowo w terenie urbanistycznym oznaczonym symbolem 18.12.RMu. Z załączonego do dokumentacji wrysu z miejscowego planu oraz dokumentacji mapowej wynika, że farma fotowoltaiczna zlokalizowana ma być poza terenem objętym zapisami miejscowego planu.

Farma fotowoltaiczna zlokalizowana będzie na działkach nr ewid. 27, 28, 29. Łączna powierzchnia działek wynosi około 3,75 ha, w tym powierzchnia przeznaczona pod przedmiotową farmę wynosi do 1,7 ha. Z przesłanej dokumentacji wynika, że teren inwestycyjny jest płaski, porośnięty pojedynczymi drzewami, położony na gruntach obecnie uprawiany rolniczo. W bezpośrednim sąsiedztwie przedmiotowej inwestycji znajdują się głównie tereny upraw rolnych oraz zabudowa mieszkaniowa (najbliższa zabudowa mieszkaniowa w odległości 54 m w linii prostej od miejsca planowanej inwestycji, budynki mieszkalne w odległości 100 m od stacji transformatorowej).

W skład instalacji fotowoltaicznej o mocy do 1 MW będą wchodzić następujące elementy:

- panele fotowoltaiczne o łącznej mocy do 1 MW,
- konstrukcje nośne do instalacji paneli (stoły fotowoltaiczne) pod kątem nachylenia 20° – 35° o orientacji południowej lub pod kątem 15° dla kierunku wschód-zachód, posadowione w gruncie (konstrukcja wbijana kafarem – palowana) o wysokości do 4 m,
- falowniki (inwertery) o parametrach dostosowanych do sieci odbiorczej,
- transformator olejowy wraz linią kablową doziemną umieszczony w stacji transformatorowej,
- przyłącze energetyczne łączące elektrownie z infrastrukturą energetyczną,
- ogrodzenie bez podmurówki o wysokości do 3 m.

W ramach inwestycji planowane jest przyłączenie elektrowni słonecznej do istniejącej linii napowietrznej średniego napięcia lub bezpośrednio do stacji GPZ. Dokładna lokalizacja i sposób wykonania przyłączenia do sieci ustalony zostanie przez operatora sieci elektroenergetycznej na etapie uzyskania warunków przyłączenia do sieci elektroenergetycznej.

Zakres planowanego do realizacji przedsięwzięcia obejmować będzie m.in. następujące prace:

- wbijanie profili konstrukcyjnych z opcjonalnym kotwieniem oraz skręcenie i montaż szkieletu konstrukcji nośnej modułów fotowoltaicznych;
- wykonanie wykopów pod kable, drogi, pod płytę fundamentową oraz ustawieniu na płycie stacji transformatorowej;
- ułożenie kabli w wykopach i wykonanie wszystkich instalacji elektrycznych oraz zasypianie wykopów;
- wykonanie zjazdu z drogi publicznej;
- montaż ogrodzenia;
- wykonanie przyłącza energetycznego łączącego elektrownie z infrastrukturą energetyczną.

Emisja hałasu oraz zanieczyszczeń występująca w trakcie budowy planowanego przedsięwzięcia będzie miała głównie zasięg lokalny ograniczający się tylko do terenu inwestycji. Użycie sprzętu powodować będzie jednak występowanie emisji zanieczyszczeń emitowanych przez

silniki spalinowe: samochodów ciężarowych do transportu mas ziemnych, gotowych elementów prefabrykowanych, innych potrzebnych materiałów budowlanych oraz wywozu wytworzonych odpadów oraz koparek i ładowarek do prac związanych z wykonywaniem robót ziemnych.

W ramach prac inwestycyjnych przewiduje się także wykonanie linii kablowej 15 kV, pomiędzy stacją kontenerową, a miejscem wpięcia do sieci SN, w zależności od uzyskanych warunków przyłączenia do sieci elektroenergetycznej. Prace te wymagały będą wykonania wykopów otwartych pod ułożenie kabli (wykopywanie rowu, wysypaniem podsypki, ułożenie systemu kabli, zasypanie kabli rodzimym gruntem oraz rekultywacja terenu).

Powyższe prace realizacyjne będą wymagały dostarczenia dużych ilości materiałów budowlanych (kruszywo, cement, beton, stal konstrukcyjna, profile aluminiowe oraz szereg elementów instalacyjnych: łączniki, kable, elementy montażowe paneli itp.). W trakcie budowy farmy fotowoltaicznej wytworzone zostaną odpady budowlane z grupy: 15, 17, 20, m.in.: złom stalowy, kawałki drewna, styropianu, papy, szkło oraz ścieki socjalno-bytowe.

Farma fotowoltaiczna zostanie rozmieszczona na gruntach rolnych o łącznej powierzchni pod inwestycję równej ok. 1,7 ha. Tym samym etap eksploatacji przedmiotowej farmy fotowoltaicznej związany będzie m.in. z wyłączeniem z rolniczego użytkowania gruntów na powierzchni niemalże 1,7 ha, przez okres czasu ok. 30 lat.

Podczas prowadzonych prac budowlanych będą miały miejsce przekształcenia podłoża i zniszczenie szaty roślinnej związane z montażem paneli fotowoltaicznych na metalowych słupach mocowanych bezpośrednio do gruntu, posadowieniem kontenerowej stacji transformatorowej wraz z rozdzielnicami i wykonaniem ogrodzenia. Technologia ustawienia specjalnych stołów nie będzie wymagać fundamentów, jednak dojdzie na tym etapie do ingerencji w środowisko przyrodnicze. Dlatego też w raporcie oddziaływania na środowisko winno się przeanalizować szczegółowy wpływ planowanego przedsięwzięcia na wartości przyrodnicze gleby, utrzymanie jakości gleby i ziemi powyżej lub co najmniej na poziomie wymaganych standardów, jej możliwości produkcyjnego wykorzystania po likwidacji przedsięwzięcia, a także określić wpływ planowanej inwestycji na etapie budowy i na etapie funkcjonowania na faunę i florę oraz siedliska przyrodnicze znajdujące się na terenie planowanej inwestycji oraz w jej bezpośrednim sąsiedztwie oraz na gatunki, siedliska przyrodnicze i obszary chronione. W raporcie oddziaływania na środowisko winno się także przeanalizować wpływ przedmiotowej inwestycji na środowisko glebowe. Dokonać analizy tzw. „efektu olśnienia” i tzw. „efektu lustra wody” w odniesieniu do awifauny oraz efektu bariery uwzględniając szlaki migracyjne zwierząt oraz zaproponować działania minimalizujące i kompensujące szczególnie w zakresie skumulowanego oddziaływania na środowisko przyrodnicze w rejonie inwestycji z innymi istniejącymi oraz planowanymi do realizacji farmami fotowoltaicznymi w pobliżu przedmiotowej inwestycji.

Z przesłanej dokumentacji wynika, że na etapie eksploatacji farma fotowoltaiczna oddziaływać będzie na środowisko w sposób ciągły, m.in. w zakresie emisji pól elektromagnetycznych oraz emisji hałasu, powstawania odpadów. Funkcjonowanie elektrowni związane będzie z wykorzystaniem wody do mycia paneli, ze zużyciem paliwa do maszyn rolniczych dokonujących czynności obsługowych (np. mycia paneli oraz wykaszania terenu farmy), czynności serwisowych. Na etapie eksploatacji inwestycji powstają także odpady takie jak: zużyte urządzenia zawierające zużyte elementy instalacji, kable oraz materiały izolacyjne.

Źródłem hałasu będą zainstalowane inwertery oraz stacja transformatorowa. Inwestor zaplanował inwertery w systemie rozproszonym lub jeden inwerter centralny. Planowana stacja transformatorowa, posadowiona zostanie na płycie fundamentowej. Wewnątrz stacji umieszczony zostanie transformator olejowy lub suchy nn/SN.

Na podstawie przedstawionych informacji – w KIP nie można w pełni ocenić zasięgu oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia. Należy przedstawić konkretne rozwiązania techniczno-budowlane, które pozwoliłyby ocenić zasięg oddziaływania przedsięwzięcia po zrealizowaniu budowy przedmiotowej farmy fotowoltaicznej. Oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko w fazie realizacji będzie miało charakter krótkotrwały, związane będzie z wykonaniem prac budowlanych oraz przekształceniem nowej powierzchni biologicznie czynnej pod farmę fotowoltaiczną. Oddziaływania w fazie eksploatacji będą miały charakter ciągły – przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykaze, czy oddziaływania te nie będą przekraczały standardów środowiskowych, co w chwili obecnej nie jest możliwe do określenia.

Teren inwestycji położony jest w obszarze Obszaru Chronionego Krajobrazu Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej utworzonego na podstawie Rozporządzenia Nr 6/2009 Wojewody Łódzkiego z dnia 24 marca 2009 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej.

Na tym terenie, zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 2 ww. uchwały, zakazano realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów *ustawy ooś*, jednakże należy zauważyć, że w dzisiejszym stanie prawnym istnieje możliwość realizacji inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko w granicach obszarów chronionego krajobrazu po przeprowadzeniu oceny oddziaływania na środowisko, tylko w przypadku gdy nie sprzeciwiają się temu pozostałe zakazy ustanowione na terenie obszaru chronionego krajobrazu oraz ocena oddziaływania na środowisko wykaze brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu. Możliwość realizacji inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko wyznacza zapis aktu wyższego rzędu, tj. treść art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r., poz. 1614 ze zm.). Zgodnie z tym artykułem: *„Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu”*.

Planowane przedsięwzięcie położone jest również w pobliżu innych obszarów objętych ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614 ze zm.). Najbliżej położonymi obszarami chronionymi względem działki, na której planowane jest przedmiotowe przedsięwzięcie są:

- Otulina Bolimowskiego Parku Krajobrazowego granicząca z przedmiotową inwestycją,
- specjalny obszar ochrony Polany Puszczy Bolimowskiej PLH100028 w odległości ok. 1,9 km,
- rezerwat przyrody Polana Siwica w odległości ok. 1,98 km,

Raport ooś w swej treści winien zawierać analizę, czy przedmiotowa inwestycja może znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony, przedmioty ochrony, integralność obszarów i spójność europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000 oraz pozostałych obszarów chronionych.

Biorąc powyższe pod uwagę RDOŚ w Łodzi uznał za zasadne przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko dla ww. inwestycji.

**Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Łodzi**

Kazimierz Perek

Sprawę prowadzi: Joanna Kowalska 0-42 665 09 64